

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr. a treia-ora 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În București

primește abonamente Ioan Bianu, profesor, București. Calea Victoriei nr. 135.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

La

Abonament lunar

pentru Noemvrie st. v.

— cu prețurile din capul foi —

invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

Inepția cea mai nouă politică.

Nimic nu e vecinic sub soare, nici chiar pe suprafața globului maghiar. Sînt numai vre-o câteva zile de cînd s'a anunțat casei deputaților ungurești, că Monarchul permite a se pune la desbatere proiectul pentru căsătoria civilă și de cînd din incidentul acesta iubila toată presa maghiaro-ovreească și ovreo-maghiară și eată că am și ajuns să vedem ceva, ce seamănă cu coabea cea rea pentru proiect.

Se poate că nu se împlinesc ce se cobește.

Cu toate acestea, nouă ni-se presentă ca o coabe rea pentru căsătoria civilă, ceea-ce s'a întîmplat în conferența universitarilor din Budapesta.

Dacă ministrul-president Wekerle va avé numai un dram de superstițiune, trebuie să fie foarte desconcentrat. Pentru-că ori-și-ce se va zice, manifestațiunea cea dintăiu, după-ce a succed se se facă loc în parlament proiectului pentru căsătoria civilă, este un fel de jumătate de fiasco, care vîzut mai de aproape, face mai mult decăt un fiasco complet.

Bietul ministru-president, cât a trebuit să alerge, să vorbească, să călătorească chiar și în „teară străină“, la „Împăratul Austriei“, la Viena, ca să poată deschide proiectului pentru căsătoria civilă ușile parlamentului unguresc. Și cînd era să se bucure bucurie perfectă, eată pacoste. Nici opt zile să n'aibă tîgnă de bucuria căștigată.

Căci cu toate-că cetățenii academiei dela universitatea din Budapesta au luat rezoluțiune favorabilă căsătoriei civile, nimenia nu va puté tăgadui, că la pasul prim după succes, proiectul de predilecțiune, în opinia publică a început să se poticnească.

Dar' cine va fi fost și înțeleptul acela, care se pună tocmai pe univer-

sității dela Budapesta să stimuleze publicul pentru proiect?

Se vede că în ministerul unguresc și în jurul lui este lipsă mare de bărbăți de stat. Oamenii aceia nu știu nici de ce mijloace să se folosească, cînd vre-au să-și câștige opiniunea publică în partea lor, și pentru vederile lor politice. Se pun și își încred cauza și soarta în mâinile unor oameni, care după-ce sînt tineri, mai stau și sub influența șovinismului unor speculanți, care sub firma ideii de stat maghiar caută să-și asigure interesele lor individuale egoistice, întemeiate pe principii: avere cu ori-ce preț.

Cu acestia vor cei dela guvern și din jurul guvernului să sparie pe cei-ce amenință prin „Vaterland“, că vor lupta contra proiectului?

Pare-că-i vedem pe Ovreei, care simulează maghiarism, cum strigă, că cei care prin „Vaterland“ amenință proiectul căsătoriei civile, sînt reacționari. Însă cine nu știe, că unde lipsește sinceritatea și conștiința nu este lucru anevoios de a se găsi vorbe goale și chiar frase potrivite spre a îmbăta cu apă rece pe cei nepriecpuți?

Deci, sîntem îndoiți veseli, că tinerimea română dela universitatea din Budapesta a dovedit, că este la postul unde trebuie să fie; că nu poate fi redusă cu vorbe late și frase goale, și mai puțin intimidată cu înjurături ordinare, care se vede că la tinerimea maghiaro-ovreească fin locul argumentelor, care ar trebui să fie întemeiate pe logica faptelor și a exigențelor patriei.

Testimoniul care îl dăm noi tinerilor universitari români bucuori îl dăm, pentru atitudinea lor cea deamă. Indirect îl dau și foile din Budapesta.

Nu le dă mîna acestora să tacă și să nu scrie nimica despre Români. Scriu însă numai generalități, acompaniate de unele înjurături ordinare ovreești.

O, și dacă ar avé de zis ceva de rău și numai cât un fir de păr despre tinerii români, cum s'ar mai fi întins în coloane întregi la amănunțite detalii, ba și la articoli despre „ignoranța“ „inculților“ Români.

Se vede chiar din cele scrise în presa maghiaro-ovreească, că purtarea tinerilor români a impus. Ovreo-maghiarilor pare-că li-s'a luat o peatră de moară de pe piepturi, cînd spun că Români au părăsit întrunirea, așa termină de curînd cu incidentul produs de tinerii români, cu toate-că acestia

era pe aci să le zădărnicească întreprinderea „patriotică“ cu totul.

Deci, ceea-ce s'a întîmplat în Budapesta în 11 Noemvrie n. este ineptia cea mai nouă politică, care s'a putut face din partea bărbaților politici maghiari. Prin aceea că cu tinerimea universitară au vrut să des impulsu nou la manifestațiuni în favorul căsătoriei civile, numai au devalvat importanța permisiunii de a intra proiectul de lege pentru căsătoria civilă în parlament.

Se vede, că cu toată iubirea, pentru-că Monarchul a permis guvernului să ducă proiectul în parlament, proiectul n'are multă asigurată, că are să devină și lege. Guvernul care dispune de majoritate în casa deputaților tot mai crede că are lipsă și de spriginul opiniunii publice din țeară. Ear' pe aceasta a vrut să o pună la cale a se manifesta prin inițiativa tinerimii universitare.

Ineptia cea mai nouă politică mai are și altă latură momentuoasă. Ea exprimă într'un mod atât de pronunțat intoleranța maghiară și terorismul maghiar, chiar și acolo, unde manifestații sînt așa zicînd sub streșina acelora, care normează destinele statului unguresc.

Se vede, că „boala din fire n'are lecuire“. Și așa înzadar vom aștepta dela compatrioții maghiari o întoarcere spre bine.

Nu se poate.

Prea tare s'au înglodat în întințirea de a maghiarisa pe toate neamurile din Ungaria, și din glodul acesta anevoie se vor mai puté smulge.

Maghiarii veritabili, poate că tot ar mai face ce ar face. Ovreei însă li-au crescut Maghiarilor peste cap și acum acestia trebuie să joace cum le fluiără, cum le zic Ovreei.

Ineptia cea mai nouă politică a bărbaților politici maghiari, ne dă dreptul a le spune în față, că *sic non itur ad astra!*

Serbii din regat despre alianța naționalităților. Ziarul serbesc din regat „*Pro-bornik*“ (Luptător), ocupându-se cu stările Serbilor din Ungaria, le face imputări că din cauza desbinărilor de partide nu s'au învrednicit până acum a păși și ei pe terenul luptei în contra brutalului impilator maghiar.

„Vedem luptându-se voinicește cu îngâmfații deținători de putere pe Români, frații ai nostri după lege, pe frații nostri de

sânge Slovaci, deși de altă religie, pe cînd Serbii nostri, din cauza frecărilor nefecetate își cresc în mijlocul lor propriu stăpînitori înfumurați, care se fac instrumentele regimului apăsător naționalităților...“

„Trebuie să caute cu ori-ce preț să scuture lanțurile robiei, unindu-se cu frații Slovaci și Români...“

„Cea mai de căpetenie pricină, care omoară pe serbimea din Austro-Ungaria, este lupta cea fără înțeles ce o duc între ei inșiși; că Serbii, precum am mai zis odată, nu se unesc cu celelalte naționalități asuprite...“

„De aceea, fraților, uitați desbinările voastre, adunați-vă laolaltă ca oameni, ca frați de același neam; curățiți din mijlocul vostru putregaiu și nemernicie, și înrolați-vă cu toții în rîndurile celorlalți despoiați de drepturi...“

„Fraților, uniți-vă cu ei până este vreme, numai în unire zace scăparea“.

Mișcarea Slovacilor.

Organul aliaților nostri slovaci, „*Národné Noviny*“, aduce în nrul seu dela 11 Noemvrie n. o lungă dare de seamă despre activitatea Slovacilor din America întru sprijinirea fraților lor asupriți din vestita prin „neîntrecutele ei libertăți“ Ungaria.

Prefața scrisă de însași redacția ziarului a acestei dări de seamă este concepută în cuvinte atât de insuflete, denotînd atât de mare bucurie de purtare a celor de dincolo de Ocean, atribuind așa de mare importanță agitațiunii fraților lor din America, încât ne vedem îndemnați a scoate din amintitul raport unele lucruri mai bătaoare la ochi.

Vieața intelectuală-socială a Slovacilor din America, peste 200.000 la număr, este concentrată în două mari reuniuni de caracter central: „*Národný Slovenský Spoloč*“ (Societate națională slovacă) și „*Jednota*“ (Uniunea), care amîndouă au peste 60 grupuri divizionare. Precum și în sinul altor asemenea colonii, de cîtiva ani se observă între ei, mai ales din punctul de vedere confesional (evangelici și catolici), unele desbinări și frecări. Bărbați de frunte de ai lor din ambele tabere demult căutau să pună capăt discordiei și au reușit; ear' ca expresie bucuriei asupra faptului și spre întărirea bunii înțelegeri au convocat delegații ai tuturor grupurilor, la Chicago, pentru ziua de 26 Septembrie cu scop de a lua rezoluțiuni importante privitor la vieața lor în viitor.

Eată unele dintre ele:

S'a decis înainte de toate înființarea Ligei slovacă, sub numele de „*Slovenská Matiča în America*“ și anume: „Întru amintirea „*Matice* Slovacă“ din patria

veche, celei confiscate de cavalerescul popor maghiar.“

Scopul ei va fi: a purta grija și a sprijini interesele materiale și intelectuale ale poporului slovac din patria cea veche și nouă. Spre acest scop se întocmesc 2 comitete: unul pentru afacerile Slovacilor din Ungaria, altul pentru cei din America. Comitetul pentru „patria veche“ are însărcinarea a veghia, a lucra acolo ca „colonia slovacă-americană să sprijinească în mod material și moral năsuințele partidului național în slovacimea din Ungaria? În primul rînd: a ajutama cu bani toate întreprinderile slovacăști fără deosebire de religieune“.

Să se aboneze toate ziarele și să se cumpere toate cărțile apărute la slovacime. „*Matiča*“ va escrie concurse literare și va pune la cale tipărirea scrierilor.

Ea va plăti și întreținé corespondenții ai ziarilor străine, care vor răspîndi cunoștințele despre suferințele și nedreptățile ce îndură Slovacii din Ungaria, și vor încunoștința lumea despre Slovacii în general. Matiča va edita un Memorand despre plîngerile fraților în patria veche, și anume în limbile: engleză, franceză, germană, rusească și slovacă. Se vor înființa câteva stipendii pentru studenții slovaci din Ungaria. Un comitet separat permanent va avé sarcina a trimite regulat ziarelor străine raporturi despre Slovacii din patria veche și cea nouă.

„Comitetul pentru afacerile în patria nouă“, va avé ca însărcinare de căpetenie: agitația, pentru-ca slovacimea din America să iee o parte cât se poate de activă la vieața politică. Înființarea cel puțin a unui „College“, adică școala secundară pentru Cehi și Slovaci în unul din centrele coloniilor. A decide, după bună chibzuire, la care partid politic din Statele-Unite să se alipească Slovacii: cel democratic, sau republican?

A sprigini și a răspîndi ziarul american cu tendență favorabilă Cehilor și Slovacilor: „*Bohemian Voice*“.

A pune la cale realizarea unei case de retragere pentru membrii coloniei ceho-slovace, unde ar găsi asil bătrînii neapabili de a lucra.

A clădi cel puțin o „Casă națională ceho-slovacă“, care ar reprezenta în mod destoinic colonia.

În fine s'a decis a se așterne secretarului general al Statelor-Unite un protest în contra opririi guvernului unguresc de a lăsa să între ziarele americano-slovace în Ungaria.

Chiar din fața locului întruniri s'a trimis la „*Nár. Noviny*“ o telegramă conținînd „Salutare frățescă către frații în patria ve-

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Împăratul tiran.

— Poveste din popor —

De

Laurențiu Clorbea.

(Urmare și fine.)

Bietul ficior de împărat ca unul ce bine știa că acum are să moară, earăși a început a plînge și a se vaita de răsuna munții și văile, codrii și câmpiile de vaietele lui. Nevastă-sa vîzîndu-l că ear' e așa de întristat și de măhnit, l'a întrebat:

„Dar' ce-ți este, dragul meu, pentru-ce te vaieti așa pogan?“

„Dar' cum nu mă voi vîieta și cum nu voi suspina, draga mea, cînd eată ce poruncă 'mi-a mai dat împăratul, tatăl meu, — și fi spuse porunca, — ear' de nu 'i-o voi împlini pe dimineață, capul 'mi va sta unde 'mi stau picioarele“, răspunse ficiorul nostru.

„Dacă e numai atîta, nu te întrista și nu te supăra așa, dragul meu, că bun e Dumnezeu, el ne va ajuta și acum; culec-te numai și dormi liniștit, cât despre lucru, lasă pe mine.“

Ficiorul auzind aceste vorbe se mai liniști și se cam mai dete, cum aș zice, în brațele dorului. Femeia lui însă, după-ce a înserat binișor, ese afară și învîrtînd în degetul arătător inelul miraculos de trei-ori, împlinește porunca împăratăscă pe tocmăi.

Pe cînd se lumina de ziuă, ficiorul merge „fălos“ la împăratul și cu mîndrie îl înștiințează că 'i-a împlinit porunca. Împăratului, cînd a vîzut isprava, 'i-au trecut prin trup

fiori reci, 'i-s'a făcut rău la inimă și schimba la fețe, umbla prin odaie ca un smintit și nu mai știa ce făcea de mînie și năcăz. Că nu 'și-a putut ajunge diavolescul plan nici de astă-dată.

„Măi, să mergi să chemi pe D-zeu pe mîne pe amezi la masă la mine, că de nu-l vei chema, capul 'ți va sta unde 'ți stau picioarele“, și acum numai te cară să te vîd pornind“, zise tiranul împărat cu un graiu înspăimîntător. Ficiorul porni.

„No, Ioane, acum fi acum, până acum a fost cum a fost, dar' se vede că atîta 'ți-a fost și 'ție ursită“, bolborosi pe drum ficiorul de împărat foarte întristat, cu toate-că avea puțină nădejde în nevastă-sa, că doar' o va scoate ea la cale și acum. Sosind acasă spune nevestei din fir în pîr că ce poruncă 'i-a mai dat împăratul și că dacă nu 'i-o va împlini, capul fi va sta unde fi stau picioarele.

Acum, auzind de aceasta, s'a cam supărat și biata nevastă, dar' îmbărbătîndu-se 'i-a zis:

„Dragul meu! Eu vîd că tiranul acela de tată-tău vrea să-ți iee capul cu ori-ce preț, căci la lucrul ce 'ți-a dat acum nu-ți pot ajuta nimic. Dar' totuși 'ți pot da un sfat: Na inelul acesta, învîrte-l de trei-ori în degetul arătător și îndată vei fi la unchiul meu soarele. Spune-i ce și cum, el cred că-ți va puté ajuta!“

Ficiorul făcî după-cum îl învăță nevastă-sa. Și ajungînd la sfîntul soare fi povesti pățania sa din fir în pîr, cum vîd povestii și eu d-voastre.

„Hm! fîtul meu“, zise sfîntul soare, „greu lucru 'ți-a dat, dar' lasă că în urmă

și va da el de cap. Să mergi pe calea aceasta către Răsărit, numai să iai seama bine la toate ce vei vedé.“

Atunci ficiorul mulțumind sfîntului soare pentru sfatul ce 'i-a dat se ia la drum și a mers, al mers multă lume și împărăție ca Dumnezeu să ne ție, că și cuvîntul din poveste înainte mult și mîndru mai este. Și a mers până-ce a dat pe un cîmp pe care păștau turme de mielusei, și mieluseii acestia erau atît de grași și de frumoși, de să-i mîncei cu ochii, măcar că cîmpul acesta era năsipos, uscat și pîrlit și iarbă mai că nu se mai afla. Mergînd mai departe a dat de un cîmp cu niște iarbă mîndră și mare ca până 'n brîu. Aici earăși păștau turme de berbeci, dară atît erau de slabi, uscați și sîrșiți, încât abia se mișcau. Mergînd mai departe dete de niște oameni ce voiau să mănânce poame, dară cînd se întindeau să culeagă, atunci pomii se ridicau în vîzduh, și cînd ei se depărtau, pomii earăși se așezau; și tot așa mai departe.

S'a mirat ficiorul de împărat foarte, că ce se fie lucrurile acestea, că el nu le putea pricepe. Și tot călătorînd el așa mai departe, a dat de un om bătrîn — mai bătrîn ca toți oamenii dela noi — cu o barbă albă ca zăpada și lungă până 'n pămînt.

„Bună vremea, moșule“, zise ficiorul.

„Mulțămim dumnitale, fiule!“ răspunse moșneagul; „da de unde și până unde și ce vînt te poartă pe aici, pe unde n'a călcat încă om pămîntean?“

„Pecatele mele, moșule“, răspunse ficiorul nostru, apoi îi povesti cele două pățenii cu

tată-seu împăratul adăugînd: Dumnezeu m'a scos din amîndouă, dară acum nu știu ce 'i-a mai trîsnit prin cap, că m'a trimis să chem pe înșuși Dumnezeu sfîntul ca pe mîne pe amezi să prînzească cu el la masă, și nu știu ce să fac și ce să dreg ca să pot afla pe Dumnezeu draguțul și să-l rog să mă scape și de astă-dată!“

Atunci bătrînul 'i-a zis: „fiule, eu sînt Dumnezeu!“

Ficiorul, cînd auzi aceste cuvinte pică în genunchi, îi încercă mîinile cu sărutări, și nu mai știa ce să facă de bucurie c'a dat peste el. Ear' Dumnezeu vînd să-i cerce credința, ori de 'i-a spune cu dreptate toate câte au vîzut, 'i-a întrebat grăindu-i:

„Fiule! Ia spune-mi acum drept, de cînd ai pornit dela sfîntul soare, ce ai vîzut și ce ai aflat, până la mine?“

„Eu Doamne!“ răspunse ficiorul nostru, „venind încoace, am trecut pe un cîmp uscat, pe care păștau turme de mielusei, și erau așa de grași și frumoși, de să-i mîncei cu ochii, cu toate-că iarbă mai nu se afla acolo, și foarte m'am mirat de aceasta.“

„Ei, fiul meu! nu te mira așa tare de aceasta“, îi zise Dumnezeu; „mieluseii aceia sînt oamenii care au făcut fapte bune! Dară alta ce ai vîzut?“

„Doamne!“ urmă ficiorul, mergînd mai departe am trecut pe un cîmp cu nește iarbă până în brîu. Aici earăși păștau turme de berbeci, dar' acestia erau atît de slabi, căt abia se țineau pe picioare. Și de aceasta m'am mirat foarte, cum adevă nu se îngrășe berbecii aceia în o pășune atît de bună!“

„Ei, fiul meu!“ zise ear' Dumnezeu, „aceia sînt oamenii care au făcut fapte rele! Dar' alta ce ai mai vîzut?“

„Venind mai încoace, vîzut-am eu, Doamne“, urmă ficiorul de împărat, „niște oameni care voiau să mănânce poame, dar' cînd se întindeau să culeagă, pomii se ridica în vîzduh, ear' cînd se depărtau, pomii ear' se așezau și tot așa mai departe, — și și de aceasta tare m'am mirat.“

„Acesti oameni, fîtul meu“, zise mai departe Dumnezeu, „până erau pe lume n'au miluit cu nimic pe nime și nu se îndestulau cu ceea-ce aveau, ci tot mai mult poșteau! Dar' alta ce ai mai vîzut?“

„Alta nimic n'am mai vîzut, Doamne, răspunse ficiorul.“

„Bine, fiul meu“, grăi atunci Dumnezeu, „vîd că ai suflet drept și inimă curată; mergi acum și spune împăratului tată-tău, că eu voi veni la dînsul mîne pe amezi, dar' să mă aștepte cu următoarele feluri de bucate: Să caute o mioară fătată în Vinerea de Paști, care mioară să fie fătată o altă mioară și aceasta earăși o altă mioară — tot în Vinerea de Paști — și apoi aceasta să o junghie și să-o frigă. Asta va fi un fel. Ear' al doilea: Muntele acela de peatră din apropierea cetății lui să-l sfărîme și să-l sădească cu viță de vie așa, ca unele să fie verzi, altele înflorite și atele cu struguri copti, din acestia să-mi aducă vin vechiu. Toate acestea dacă 'mi-le-a face, ... mă voi ospăta cu el!“

Atunci ficiorul de împărat mulțumind lui Dumnezeu, pentru-că 'i-a scăpat din nevoie s'a întors înapoi. Și ajungînd acasă merge la tată-seu împăratul și îl încunoștin-

che", pe care însă ziarul n'a primit-o deloc nici până azi.

La 8 Octombrie s'a ținut o nouă întrunire slovacă în Pittsburgh, care a hotărât a clădi acolo o *Dom* (casă națională) și a emis îndată subscripțiune la acțiuni, anume 10.000 a câte 10 dolari fiecare.

Cetind și văzând bucuria mare și speranțele ce rees din comentarele lui „*Národ. Noviny*” despre cele precese, ne asociem cu sinceritate la bucuria lor și le dorim din toată inima și cu cea mai frățească sinceritate ca nobila țintă a fraților lor dincolo de Ocean să se realizeze cât de curând. Înainte. *Nazdar!*

Correspondența din Năsăud.

(Răspuns.) Penelor oficioase trebuie să li-se răspundă așa după-cum merită, adică fără rezervă. Așa am cugetat că e bine a răspunde și corespondenței din Năsăud apărută în nr. 241 al „*Tribunei*” și subscrisă cu cifra „—f.—”, fără rezervă și fără înclinjur sau considerare la persoană sau persoane.

E un adevăr de care trebuie să se rușineze și cel mai sficos mamelec din Năsăud, că timpul ademenirilor și al promisiunilor goale a trecut și pentru ținutul Năsăudului. S'au deșteptat oamenii de inimă din acest ținut, căci au văzut și s'au convins că a lor vedere și suflet, că stegarii de până acum ai ținutului nostru nu au fost vrednici a purta steagul marelui, pe care trebuia să strălucească vecinic „*Virtus romana rediviva*”; s'au convins, că stegarii noștri erau niște trădători nemernici, cărora puțin le pasă de soarta și viitorul acestui ținut; s'au convins că nu interesul și progesul public al ținutului nostru îl au în vedere stegarii noștri; ci interesul și strălucirea lor personală.

Aici a fost concentrat sau se mă exprim cu —f.— centralizat tot gândul și toată grija cea lumească a acelor, pe care nefericitul ținut al Năsăudului i-a avut de vre-o 12 ani în fruntea sa ca conducători.

Și nu era bine cum se croiseră trebile; și nu era nici naturală nici legitimă conducerea, totul a fost o mășcă mistificare, totul a fost un plan țesut de multă vreme ca să seducă și să înșele opiniunea publică, respective pe mult crezătorii descendenți de grănițeri.

Să stăm acum de vorbă cu litera —f.—!

Să întrebăm: Cine? cum? când? și pentru-ce?

Este o crimă din partea descendenților de grănițeri a discuta intențiunea antecesorilor noștri din ținutul Năsăudului. Și a comis crimă strigătoare la cer *acela*, care a călcat cu picioare păcătoase pământul ținutului nostru și a mănjit cu numele lui toate lucrările luate pe gând bun din partea antecesorilor noștri.

Toporul din pădurea noastră este astăzi putred sau aproape de putreziciune, ear' în jurul acestui topor se învârt discuția prezentă. După-ce cifra —f.— ca toți oficioșii tace numele, tac și respective nu amintesc nici un nume, căci între topor și săcuri, sau între ciocan și baros nu este desclăinare; toate sunt de o potrivă menite spre ceva folosință, toate au chemarea de a fi în mâna stăpânului lor unelte de ajutor.

Tează despre cele ce a zis Dumnezeu se-i faci, dacă voește să chealească cu dînsul. Împăratul, auzind de această dorință a lui Dumnezeu se cam îngrijă o leacă, dar' totuși ca să nu se arete că îi e frică zise cu îngâmfare: „Las' se vină numai, că am eu alte bucate mai bune cu ce-l ospeta”. Și puse bucătării să gătească fel și fel de bucate.

În ziua următoare cam pe la amiază, numai ce intră Dumnezeu la împăratul și întreabă de i-a gătit bucatele după-cum i-a poruncit. Împăratul îi răspunde: „Eu, Preasfințite Doamne, m'am îngrijit cu fel și fel de bucate, care de care mai bune și mai gustoase, dar' chiar acelea ce ai dorit nu le-am putut face!”

Atunci Dumnezeu i-a zis: Dacă tu nu ești în stare să împlinești aceasta, pentru-ce poruncești altora să-ți împlinească lucruri peste putință omenească, amenințându-i cu „capul îți va sta unde-ți stau picioarele”? După aceea făcî un semn asupra lui, la ce tiranul împărat îndată crepă în patru. Ear' Dumnezeu se făcî nevăzut.

Și ce se vă spun? Ficiorul nostru după aceasta, ajuns împărat în locul tatăne-sau, căci uitaseră se vă spun, că frații lui mai mari erau duși în scaunele soților lor. Ear' tinăra păreche ducînd apoi lume d'albă a împăratul mulți ani. De n'or fi murit și azi vor fi împărățind.

Și năcaleai pe o șea
Și vă-o spuseli așa;
Și năcaleai pe-un cărbune
Și n'am de unde vă mai spune.

(Auzită dela un Ponean în vara anului aceluia.)

Întreb însă: Cine e factorul care a comis crima la descentralizarea de astăzi a fondurilor așa numite centrale școlare și de stipendii?

Cine a dat direcțiunea de distrugere de descentralizare a acestor averi grănițerești? Cine a dat nemilosului comisar Bánffy firul Ariadnei ca să cunoască până în cele mai minuoase cauze tot ce s'a întâmplat la administrațiunea fondurilor?

Cine? Dar' cine a fost recompensat și arătat publice din partea comisariatului care a conlucrat la regularea fondurilor școlare centrale și de stipendii?

Ear' acela, care a ajutat la regularea acestor fonduri, acela a despărțit și administrațiunea fondurilor școl. centr. și de stipendii de administrațiunea fondurilor școlare confesionale, ear' pe acestea le-a revădat apoi în greco-catolice și greco-orientale.

Recompensele nu se dau din partea guvernului pentru pui de cuc!... Cred că —f.— înțelege!?

În ce privește institutul de credit din Năsăud, apoi reuniunea învățătorilor și comisiunea silvanală — voi fi mai scurt.

a/ Comunele de pe Borgou și Șieu, nu pentru aceea voesc a-și scoate banii dela „Aurora”, că ar fi jignite în averea lor, ci pentru aceea, că nu au încredere în administrațiunea fondurilor școlare confesionale. E destul atâtea de astă-dată! Un hap de orientare pentru —f.—

b/ Referitor la reuniunea învățătorilor, mă mir că —f.— nu se provoacă la confesionalismul reuniunii, și de aci la legitimul și chematul conducător care ar trebui să fie reverendisimul domn vicar?

Vicarul va și fi chemat, și trebuie să fie, ca conducător al acestei reuniuni, ear' de desființarea ei se nu-l doară capul pe —f.— Dacă —f.— dorește a ști ceva mai mult, fi stă în voe liberă să întrebe, cine lucră la desființarea reuniunii învățătoarești?

c/ Apoi și comisiunea silvanală...? Noa, aici ar fi multă vorbă. Dar' una și bună: a fost scos dl Ioan Ciocan din comisiunea silvanală, ca unul care nu mai are încrederea proprietarilor, și eată descentralizarea.!! Pentru-ce nu se vorbă de descentralizare atunci când dl Ciocan stăruia cu mâni și picioare pentru pactul care ne costă astăzi 150.000 fl. la an?

Ear' ceea-ce îl doare mai rău pe —f.— este cestiunea fondurilor școlare confesionale atât gr.-catolice cât și gr.-orientale.

După-ce „*căpeta din administrațiii averilor fondurilor școlare gr.-or. ajunseră în temnițe, ear' averile suferă daune însemnate*”, rămâne ca frații borgovani să nu lase această insultă păcătoasă penele lor, ci să scoată pe —f.— din hornul cu fum, limpezînd această cestiune.

Nunc venis ad fortissimum!!

Cu câtă durere vorbește —f.— despre fondurile școlare confesionale gr.-catolice, m'ar face să plâng, văzînd abnormitățile ce se mai pun la cale și față cu această instituțiune atât de salutară și atât de binefăcătoare pentru poporul acestui ținut, dacă nu aș fi în stare să fac deosebire între intențiunea personală și temerea aparentă a lui —f.—!!

—f.— se teme de capitolul episcopesc de Gherla, că va stărui pentru ducerea fondurilor școlare confesionale spre administrare în Gherla, firește să le administreze după părerea sa „popește”, burta grasă, pungă goală. Asta totuși e mare impertinență! Pentru-ce nu cetește —f.— regulamentul de administrare, lucrat de actuala comisiune a fondurilor școlare confesionale gr.-cat. și aprobat de proprietari? Actuala comisiune și nu altcineva a închinat capitolului episcopesc de Gherla administrarea, după-cum apriat se vorbește în §. 1. al regulamentului.

Că astăzi se mișcă și comunei și strigă în gura mare că vor lua administrarea fondurilor din Năsăud și se vor îngrijii singure de bunăstarea și înflorirea lor dacă nu se va regula cauza pe baza regulamentului această dorință eu o află îndreptățită și la loc, pentru-că demult și-au pierdut încrederea locuitorii ținutului nostru în actualii conducători, care ruină și nefericire au adus asupra ținutului nostru?

De cifre ca cele pentru administrarea pe sate și de wertheimiane cele multe de care vorbește —f.— se n'avem teamă. E prea riscată părerea, că numai în Năsăud există „omenia” și că în ținutul nostru sînt numai poltroni, hoți și tâlhari. Ar trebui să se cam reculeagă —f.—!?

După toate aceste e foarte firească întrebarea ce trebuie să o pun lui —f.—, anume!

Știi ce —f.—, numește pe toți aceia care au să se iee pe seamă, și care spre satisfacerea unor ambiții personale desconsideră trecutul și rolul natural al Năsăudului pe căi îndosite și nedemne pînă cununa descentralizată a demne...“

Cine lucră pe căi nedemne și îndosite?

Cine mai este în stare a lua pumnalul și a-l înfige până și în existența acestor fonduri și de aici în existența școlii române?!

Arată-ne —f.— pe acest om mișel și te asigur că nimic nu are să rămână tănuț! Nimic nu ne rămâne nerăsplătit după vrednicie!!

Rămâne după toate acestea ca clarificare a subversiei cestiuni și spre orientarea lui —f.— că fondurile școlare conf. gr.-cat. se vor administra în Năsăud în conformitate cu regulamentul și declarațiunea dată din partea proprietarilor legitimi. Toate celelalte faime alarmătoare și colportate pe strădele Năsăudului, ca d. e.: că capitolul gherlan a cumpărat o cassă Wertheimiană pentru administrarea fondurilor școlare confesionale ș. a. de asemenea natură sînt minciuni mișelești, ca și aceia care se folosesc de ele.

Lumea românească și în special proprietarii legitimi ai fondurilor școlare confesionale — o zic cu suflet liniștit — se fie în privința asta nengrijăți, deoarece opoziția ce se face astăzi față cu uneltele guvernului și în genere față cu descentralizatorii, astă opoziție e compusă din bărbații care ne dau cea mai palpabilă dovadă, că la bun sfârșit vor eși și cestiunile acelea aproape vîndute.

Încă una.

Causele noastre publice de ori-ce nuanță încredințate astăzi unor bărbați de valoare și capacitate ca Dr. Ioan Pop, vicar, Simeon Monda, protopop, Dr. Ciuta, avocat, Gerasim Domide, Ioan Macaveiu, Achedin Candale, Ciril Deac, protopop și alții mulți și mulți la spatele cărora stau 60.000 de Români din ținutul nostru, acești bărbați zic sînt pentru noi cea mai strălucită dovadă că nu se lucră pentru sdruincarea, ci pentru înțărirea și trîncia viații românești grănițerești din ținutul nostru.

Aceia însă dintre fiii ținutului nostru, care poate cu cuget negru ar afla cu cale să susțină, că e greșită direcțiunea nouă, pe aceea vom ști să-i socotim ca aderanți ai aceluia care mai poate susține că lumea stă pe patru pești!:

CORRESPONDENȚA

„TRIBUNEI”.

Serpeni, 10 Noembrie 1893.

Cu ocaziunea adunării generale a despărțământului III. al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român”, ținută în 15 Octombrie a. c. în comuna Șinca-veche s'a arătat și unele festivități. Despre succesul nici unora din acestea nu s'a făcut nici o dare de seamă marelui public cetitor. Credeam că vor face aceasta penele cele cu spirit speculativ, care la comandă, pe zero de acasă, în ochii publicului îl fac grandoman.

Fapte însă și succese remarcabile, ca cele ce s'au ivit în acea comună valoroasă ar fi păcat să se sacrifice indolenței, încât publicul să nu le cunoască.

De aceea îmi permit a le enumera și anunt în ziua de 15 Octombrie s'a celebrat s. liturgie de P. S. S. al vicar al Făgărașului cu asistența unui concelebrant, a vice-protopopului și notarului vicariatului Cl. Raicu paroh în Cohlam. S. liturgie a fost acompaniată de un cor bărbătesc, executat din odishorul nu demult adaptat, decât care în părțile noastre nu am auzit.

După s. liturgie conform programului s'a dus lumea la noul edificiu școlastic, unde s'a celebrat s. feștanie în scopul de a se sfinți edificiul, care astăzi face onoare comunei cu autoritățile ei și apoi neamului românesc, cu remușcarea străinului trecător; mai virtos că e pus în mijlocul comunei și răspăntea călătorilor.

Finite funcțiunile sacre a urmat prânzul comun oferit de comuna bisericăască, la care au luat parte peste 40 persoane. Nu au lipsit nici toastele ținute de P. S. S. al vicar în onoarea octogenarului paroh-vice-protopop Nicolau Raicu, care fiind bolnav nu a putut lua parte la nici un act al zilei.

După ridicarea mesei sosind membrii „Asociațiunii” și inteligența din diferite părți ale despărțământului, s'a ținut adunarea în s. biserică, unde s'a pus la ordine agendele până-ce s'a exhaustat programa cu un succes material admirabil în suma de 392 fl. Zic admirabile pentru-că numai din însași comună Șinca-veche s'a încasat 340 fl. 50 cr. Și anume dl notar Emiliu Pop, ca om tiner s'a făcut membru pe viață cu 100 fl. Rari vor fi notarii comunali care să ocure în catalogul „Asociațiunii” ca membri pe viață. Față cu acest avans s'a mișcat dl Nicolae Stan Popa, făcîndu-se fondator cu 200 fl. + 10 fl. = 210 fl. Restul de 30 fl. 50 cr. dela ceilalți notabili comunali. Ridicîndu-se ședința ne-am retras earăși în edificiul școlastic cu spațioasele lui sale, unde am asistat la un concert alcătuit din bărbați și copii de școală. Acesta s'a mai intercalat cu declamări, ba

și cu un dialog de elevi de școală. Cel din urmă a produs mult haz auditorilor. La bunul succes al concertului nu puțin a contribuit dl preot Bunea din Vadu cu învățătorul Cosoaia, luînd parte activă și conlucătoare.

Finind cu partea serioasă a programului nu va strica a pune în vedere și decursul petrecerii, care s'a început cu o cină comună paralel cu dansul în sala de dansat.

Era adevărat sală aranjată cu mese, tacămuri, beuturi și mîncări bune, încât credeai că te afli în cutare restaurant din atare comună urbană, ear' nici-decât în comună rurală. Sala de dans spațioasă și dichisită la gust național cu țesături și alesături dela țerancele acelei comune. În pauză s'au jucat „Călușerul” și „Bătuta” de către junii tineri spre acest scop costumați. Meritul întru decorațiunea sale îl adscriu d-nei soție a învățătorului Crișan cu și dînsului care mult a ostentat ca participanții să fie mulțumiți.

În interesul curiozității notific persoanele care au participat la această întrunire socială. Ambii șefi confesionali români din țeara Olteului, dl căpitan în retragere N. Cosgaria; dnii prim-pretorul cu pretorul cercului, ca și mulți din clerul despărțământului asemenea și învățători. Apoi dl Dr. Șerban, deputat cu Drandul Florea și alta inteligență. Mai bine reprezentat a fost corul notarial al acestui cerc pretorial. Își salta inima când îi vedeai grupați la masa lor, cu atâtea interes de cauză. Toți aci înșirați și-au adus și pe stimatele doamne, apoi o frumoasă cunună de domnișoare.

Când vezi atâtea autorități de toate branșele întrunite și împreună petrecînd n'ai decât să îți încântă și înăvuiți în speranțele de bun viitor române.

Atâtea succese morale, materiale și i-oviali dătoare comitetului aranjator și în special zelului cristalin, de care se conduce tinerul domn notar din acea comună, chiar și cu abnegațiune pentru cultivarea și progresarea a tot ce este solid, frumos și folositor în comuna sa.

Buna primire a despărțământului din partea Șincanilor, s'a recompensat cu buna cercetare din partea publicului inteligent, ceea-ce acelei comune numai spre onoare le servește. De unde poate zice: „la noi în șatră nu mai bate vînt și peatră”. Un oaspe.

CRONICĂ

Dela Curte. M. Sa Monarchul a plecat alaltăseară la München, însoțit de adjutanții contele Paar, majorul Lonyay și bar. Rutlar, pentru-ca se iie parte la sîrbarea cununiei nepoatei sale principesa Augusta de Bavaria cu Archiducele Iosif August. M. Sa se va întoarce mâine earăși la Viena.

Tinerimea ovrască-maghiară din Budapesta s'a consultat în zilele trecute asupra cestiunii românești și au decis să între și ei în acțiune. Activitatea lor va fi în două direcțiuni îndreptată, după-cum ne anunță presa lor cu mare satisfacțiune. Pe de o parte vor căuta să demonstreze la frunză și iară că toate cele profese de Români sînt scornituri și minciuni, pe de altă parte va lua poziție și va protesta contra asuprii ne mai pomenite a Maghiarilor în România. În fruntea acestei „Don Chichotiade” stă presidential societății studențești Ladislau Parcsetich.

Zăpăceală ungurească. Când a făcut Bartha faimoasă sa propunere în congregațiunea din Cluj, am și signalat că foile din Pesta au luat poziție față cu Clujenii, fără deosebire de partid. Guvernamentalul „Kolo-zsvár” susținea însă Clujida, și când a sosit prima știre despre „Făgărașiada” a salut-o cu bucurie „patriotică”. Și acum ne pomenim că „Kolo-zsvár”-ul combat pe nefericiții Făgărașeni într-un prim-articol. Sîrman Făgăraș, sîrmani șovinisti și sîrmană nație maghiară, ce mai zăpăceală pe capul vostru!

Pavel — metropolit. Primul nostru de deună-zi în afacerea denușirii lui Pavel de metropolit a produs mare surprindere și la cei neinițiați. Foile guvernamentale tac, nu fac nici un coment, cele opoziționale ni-se alătură nouă, nici lor nu le trebuie Pavel! Ear' corespondentul nostru dela Oradea ne comunică, că este adevărat că guvernul negociază cu Pavel, dar' Pavel sub nici o condițiune nu vrea să primească. Ne vom bucura de se va adevări știrea corespondentului nostru. Noi însă întrebăm ce a căutat Pavel în săptămîna trecută în Budapesta și ce scop au avut diferitele audiențe?

Academia de știință din Germania a luat hotărîrea de a face studii asupra marginilor imperiului român la hotarele țerilor locuite de Germani. În acest scop, a rugat pe Academia-Română să delege pe unul din membrii sei ca să facă un raport de lucrările ce s'au făcut până acum în România asupra limitelor Daciei-traiene. Academia-Română a însărcinat pe dl Grigore Tocilescu să facă acel raport. Dl Tocilescu îl va prezenta gata în sesiunea publică din primăvara anului 1894.

Indignațiune patriotică. Toate foile jidano-maghiare relatează cu indignațiune că deputatul croat Ambruș a făcut un „scandal

înfloritor în gara din Agram”. Și adevărat ce a făcut? Deși vorbește ungurește a cerut în limba croată la casa stațiunii din Agram un bilet de tren. Oficiantul a răspuns că numai ungurește știe. Ambruș l-a înjurat și a cerut „cartea de reclamațiuni” unde a scris croatește că în Croația fiecare funcționar trebuie să cunoască limba țerii. Și pentru ținuta aceasta corectă a lui înjură foile jidano-maghiare deja de trei zile pe acest „trădător de patrie”.

Profesor român — destituit. Ca prin minunea lui Dumnezeu s'a străcurat și un tiner român de profesor la institutul de educațiune „Wagner” din Rákoss-palota lângă Budapesta. Cum au aflat școlarii că profesorul lor Ioan Costa este Român și nu-și denegă originea și limba au pus la cale demonstrațiuni și zi de zi când intra la prelegeri îl primiau cu „abzug”. Tot școlarii au cerut apoi cercetare contra profesorului, care prin cuvinte ofensătoare a batjocorit națiunea maghiară. Directorul în loc să pedepsească școlarii desfrînați a destituit pe profesorul „care prin originea sa romană a dat ansă la aceste demonstrațiuni”. Ce zice dl Hieronymi la acestea?

† Baronul Alexandru Bach, fostul ministru-președinte austriac, a răposat alaltăieri la o moșie a sa din Austria, în vîrstă de 81 ani. Din 28 Iulie 1849 până în 21 August 1859, conduse el ca ministru de interne, destinele monarchiei, în așa numita „perioadă lui Bach”. Br. Bach s'a născut în anul 1813 în Loosdorf (Austria inf.). În cabinetul Doblhoff-Wessenberg, primul portofoliu justiției. Ales în parlament, combată stînga democratică în cestiunea ungărilor, reprezentînd aceleși tendințe și convingeri cu dreapta slavică. În același an demisionă întreg cabinetul, el primi însă în noul cabinet Schwarzenberg-Stadion earăși portofoliu justiției. În 1849 luă conducerea ministerului de interne, în care calitate se sili a continua cu energie opera centralizațiunii monarchiei austriace. După-ce se retrase dela putere, primi posul de ambasador la Roma, în care calitate servi până la 1867, când se retrase din viața politică.

Răspuns doamnei Maria Dr. Ivan. Primim din Brașov dela presidenta reuniunii femeilor române următoarea scrisoare cu data de 1/13 Noembrie 1893. Privitor la rugarea exprimată de doamna Maria Dr. Ivan, născută Cristea, în corespondența sa cu data de 23 Octombrie a. c. și publicată în prețutul d-voastre ziar nr. 240 în afacerile reuniunii femeilor române din Mediaș, subscrisă presidentă a reuniunii femeilor române din Brașov are onoare a declara următoarele: Reuniunea femeilor române din Brașov conform §-lui 5 din statute „se dirige prin adunarea generală, prin un comitet al seu și în fine prin presidentă”. Comitetul constă din 11 membre precum și adunările generale se conduc de presidenta reuniunii. Reuniunea mai are în sensul §-lui 15 din statute și un consiliu de 4 bărbați de încredere, pe care comitetul îi conlucă în afaceri mai însemnate și pe care îi invită la adunările generale. Cu toată stima. Agnes Dușoiu, presidentă.

Inspecțiune. Locotenent-mareșalul baron Samonigg, șef de secțiune în ministerul comun de război, a vizitat mai multe zile școala de cadeți de aici.

În contra reformei camerei magnatilor. Clerul romano-catolic din decanatul Nemet-Keresztur a înaintat la parlament o petițiune, în care se ia pozițiune în contra reformei camerei magnatilor, cerînd lărgirea dreptului electoral. „Cerem necondiționat — se zice în petițiune — reformarea alegerilor și adevă: 1. Ca alegătorilor să li-se plătească speșele de călătorie. 2. Să se formeze comisiuni, care să călătorească din comună în comună, pentru-ca cetățeanul alegător să-și poată exercita independent cel mai frumos drept al seu. 3. Dreptul electoral să se extindă pe o basă cât se poate de largă”.

Noul minister austriac e compus tot din nobili. Dintre ministri unul e mareșal, doi sînt căpitani (Falkenhayn și Wurmbrand) și unul locotenent (Windischgrätz). Toți sînt înșurați, afară de marchisul Baquehem, căci fiind cavalier al ordinului german e condamnat a rămîne holteiu. Principele Windischgrätz, Dr. Plener, contele Wurmbrand și Madejski sînt tați de familie. Cel mai tiner este principele Windischgrätz, care este de 42 de ani, marchisul Baquehem de 46 ani, contele Schönbörn, Dr. Plener și Madejski sînt toți de 52 ani, contele Wurmbrand este de 55 ani, contele Welsersheimb 58 ani, contele Falkenhayn 64 ani și Iaworski 63 ani. Numele de botz sînt la unii ministri foarte ciudate. Pe Iaworski îl cheamă „Apolinariuș”, pe contele Wurmbrand „Gundakkar”, pe Welsersheimb „Zeno”, pe Baquehem „Olivier”.

În contra anarhiștilor. Ziarul parisiian „Autorité” aduce știrea, că Spania va lua inițiativa pentru convocarea unei comisiuni internaționale, care să iee pozițiune în contra anarhiștilor.

Noul minister grecesc. Din Atena se anunță, că după mari greutăți ce a întîmpinat în sinul partidului seu, Tricupis a prezentat regelui următoarea listă ministerială: Dl Tricupis, presidentă și finance; dl Stefanos, interne și ad-interim la externe; domnul Bonfidis, justiție; dl Kalifronos, instrucție publică; dl Rubilis, marină. O altă versiune zice că domnul Bonfidis va lua internele, domnul Stefanos justiția și intermul afacerilor străine.

Din Melilla se anunță, că comandantul cavaleriei Cabylilor a fost ucis de o ghiulea spaniolă. În șirurile Cabylilor domnește o mare consternație. Aceștia s'au refugiat în mare parte în munți. Numai puțini din ei răspund la canonada din fort.

Întrunirea agricolă din Roșia.

(Raport special al „Tribunei“.)

De lângă Sibiu, în Noemvrie n. 1894.

Mai înainte de a intra în materia, ce 'mi-am propus să trtez, fie-mi permis a introduce pe iubitul cititor în următoarele date: Comuna Roșia-săsască este situată în apropierea Sibiului între comunele Cornăel, Cașolț și Noul-săsesc. Ea este locuită de Sași și de Români. Din împrejurarea, că la anii 1850 abia erau 50 familii românești, se deduce că Românii nu cu mult înainte au apucat a se stabili și a fi proprietari de pământ aici. Pe locitorii români din această localitate îi caracterizează, munca neobosită, tăria, bunătatea și buna înțelegere.

Toți Românii sunt gr-orientali și sunt păstoriți dela anul 1832 de acum veteranul paroh Ioan Bănda. Biserica din Roșia s'a zidit cu ajutoare bănești adunate dela creștini marinoși și evlavioși din marginime precum și cu ajutor primit dela nemuritorul arhiepiscop și metropolit Andrei Br. de Șaguna și a fos sfințită la anul Domnului 1857. — Românii li-a succes a exopera în decursul timpului dela comuna politică 50 de stejari din pădurea comună și mai apoi cam 15 jugere pământ, ce a format porțiunea canonică. La anul 1860 Românii primesc a 3-a parte cu 1500 fl. din prețul unor lemne tăiate de conlocuitorii sași de pe o sesiune de 100 jugere. Suma aceasta depusă spre fructificare are să rămână ne atinsă până interesele nu vor ajunge la 200 fl. anual, cu care se se acopere salariul învățătoresc. Harnicii Roșienii la 1875 își edificară școala destul de corespunzătoare.

În restimp Românii formează 3 vecinătăți, la care este părtaș tot Românul din sat. La vecinătăți se adună contribuiri în naturalii, bani etc., din care apoi se acopere toate impozitele către stat, biserică, școală etc., așa că Românul de aici nu este avisat, ca frații lui din alte părți, la vânzare adese fără nici un preț a produselor lor de peste an, de câte ori i-se cere dare, arunc, repartitie etc.

Averea vecinătăților se urcă la suma de peste 1000 fl. Introducându-se comasarea și în Roșia, Românii cumpără pe banii destinați pentru salarizarea învățătorului moșii la început dela consențenii lor sași, mai apoi însă dela Sași din Nou, Daiășii Vurpăr. În urma comasării Românii capătă pentru ale lor 40 jugere, 150 jugere pășune la capul satului și mai târziu au recuirit 10 jugere pământ bun și o livade mare de 6 jugere tot în capul comunei: Toate acestea exarândate aduc anual un venit aproximativ de 5—600 fl.

Femeia română, acest tesaur al poporului român, care cu mult întrece bogăția tuturor popoarelor, căci ea este izvorul de bunăstare prin munca neobosită, stîlpul românismului în timp de pace, ânger neadormit în zile de restriște, care prin iubirea sa de limbă și lege a legat soartea poporului român de cele 20 de veacuri, ce s'au străcurat peste capul lui, zice femeia română din această comună jaluză de progresul făcut de bunii lor bărbați, n'au voit să rămână îndărățel lor, și s'au constituit în 1891 după exemplul conlocuitorilor lor, sub înțeleapta conducere a frunțașilor comunei: Ioan Bănda, paroh, și proprietari Samoila Silvestru, Toma Macriș, Toma Cica și alții într-o reuniune numită „Reuniunea femeilor române gr-or din Roșia“.

Amar s'ar înșela însă cel-ce ar presupune, că harnicii Roșienii au încheiat prin cele de sus năzuințele lor spre propășire. Nu, căci un popor cu însușirile Roșianului este deapurare cu ochii în patru și nu întrelasă a trage folos din tot ceea-ce re lucrează pentru binele și propășirea lui.

Înțelegând, cât de mult se lucrează din partea „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“ pentru luminarea țeranului, frunțașii comunei au invitat comitetul acestei reuniuni pe Duminecă în 29 Octomvrie n. a. c. ca să țină și în comuna Roșia o întrunire agricolă. Nu cred să se fi bucurat până acum acest comitet de o primire mai splendidă, ca cea a Roșienilor. Peste 20 călăreți juișeni în frunte cu zelosul învățător Ioan Olariu au înfrîmpat și au binevenat comitetul între hotare.

La alocuțiunea ținută în termeni calzi și aleși a conducătorului călăreților, a răspuns membrul din comitetul de Demetriu Comșa, care, — după-ce a pus în vedere, că dl. preșident Eugen Brote se află în străinătate, și că d-sa va conduce adunarea de azi, — a mulțumit călăreților pentru atențiunea ce au dat comitetului reuniunii agricole, le dorește sănătate și viață îndelungată. În mijlocul călăreților, care au înțonat prin partea locuită

de Sași a comunei mai multe cântări frumoase comitetul a sosit între Români, unde era adunată toată suflarea românească a comunei.

Părintele Ioan Bănda adănc emoționat a dat prin o cuvântare mai lungă expresiune sentimentelor de bucurie, de care sînt cuprinși toți poporeni și în această zi festivă pentru ei, când adevă au fericea a saluta în mijlocul lor pe dnii din Sibiu, care 'și-au pus de problemă rezolvarea unei afaceri arzătoare pentru țerani: luminarea plugarului român în ceea-ce privește întrebuintarea cu folos a brațelor muncitoare și cultivarea rațională a tot ce cade în resortul economiei. Dl D. Comșa, mulțumeste în numele comitetului reuniunii, pentru buna primire, îi asigură pe toți de dragostea, ce comitetul o nutrește pentru țeranul român, și îi roagă să conlucre fiecare după putință cu sfatul seu, ca comitetul să poată ave și aici mulțumirea de a fi contribuit cătuși de puțin la promovarea intereselor țeranului.

În curtea părintelui Bănda comitetul a fost plăcut surprins de o cunună frumoasă de femei — țerance — din localitate, postate în două șiruri lungi. Conducătoarea femeilor Maria Avram n. Bănda, fiica părintelui Bănda a binevenat comitetul reuniunii în numele femeilor române din Roșia, apoi asigurând despre interesul ce-l poartă femeia română de aici pentru progres — în semn de dragoste ofere atât dmsa, cât și alte 7 femei câte o cunună de flori fecărui oaspe sosit din Sibiu. Aflu vrednic de menționat, că femeile române au împodobit pe ambele părți o bună parte din drumul din comună cu fel de fel de covoare, ștergare, țoale, măștri etc. întinse pe sfoare lungi, ceea-ce denotă, că femeia roșiană e mândră de produsul mânilor sale, și îi este fală, când se poate prezenta înaintea inteligenței cu manufactura sa. Laudă lor.

Terminate primirile, și după-ce membrii din comitet 'și-au tras informațiuni despre restiunile economice locale — ne am adunat cu toții în biserică, unde dl D. Comșa, preșident al întrunirii agricole desfășură pe larg scopul venirii comitetului aici, mulțumeste celor prezenți pentru viul interes ce-l au pentru reuniune și pe care l-au dovedit prin prezentarea la această întrunire. În numele Roșienilor dl învățător I. Olariu, mulțumeste din nou comitetului pentru ostenele aduse venind în Roșia și totodată arătând, că comunitatea Roșia, destul de bine situată în cele materiale, adevă aproape fiecare familie românească dispune pe lângă casă și pământuri și de puțină avere în bani, fiind părtașe la cele 3 vecinătăți, a căror avere se urcă la suma de peste 1000 fl., care bani însă sînt distribuiți tot printre dînșii cu interese, a căror manipulare însă este cam anevoiasă; mai departe, că economul român de aici până în ziua de azi muncește pământul tot ca în trecut, fără a folosi mașinile agricole atât de practice și spornice, insistă ca comitetul reuniunii agricole să binevoască a-i desluși asupra întrebării: cum să întrebuinteze mai cu folos averea celor 3 vecinătăți, și cum să ajungă în pozițiunea de a-și procura mașini agricole pentru cultivarea mai rațională a pământului.

Dl președinte D. Comșa, exprimând bucuria ce o simte pentru descoperirile făcute de dl învățător, roagă pe dl Dr. Aurel Brote, directorul băncii „Transilvania“ din Sibiu, și membru ordinar al reuniunii să binevoască a expune vederile d-sale în ceea-ce privește întrebuintarea cu folos a banilor de care dispun Roșienii. (Va urma.)

Posta redacției.

Dl I. V. G. în L. Mulțumim pentru răspunsul trimis, nu-l publicăm însă, ci-l vom folosi la scrierea unei serii de articole drept ră pns la cele din estuine.

Din public.*)

Convocare.

Deoarece ce la adunarea generală a „Reuniunii femeilor române din Sibiu“, care a avut loc în 31 Octomvrie st. v. (12 Noemvrie n.) a. c. nu s'au întrunit două terțialități a tuturor membrilor cu vot decisiv reclamat prin ș-ul 15 al statutelor, pentru de a se pute lua conclud valid relativ la modificarea statutelor, în sensul celui §. se convoacă prin aceasta pe ziua de Duminecă 21 Noemvrie (3 Decemvrie) 1893 la 4 oare d. a. adunare generală extraordinară în localul societății române de lectură din Sibiu („Albina“ partere), în care estuine se va decide cu majoritatea voturilor membrilor prezenți.

Unicul obiect de pertractare va fi: proiect referitor la modificarea statutelor.

Din ședința comitetului „Reuniunii femeilor române“, ținută în 31 Oct. st. v. 1893.

Maria Cosma,
președintă

Nicolae St. Șulțiu,
secretar

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această redacția nu primește răspunderea.

Bibliografie.

„Lumea Ilustrată“. Apare în 24 de broșuri pe an. Redacția și administrația: București, „Hotel de France“ nr. 8. Anul II. Broșura 3. Nrii 5 și 6 au următorul cuprins: A mea este răsunarea. Roman din viața poporală irlandeză de Hall Taine. (Urmare). — Păsărica lăinică. Basn de Dimitrie Stăncescu. (Urmare și fine). — Gândul meu. (La M. Ch.) Poezie de Sourcil. — Onoare și datorie. Roman de Alphonse de Launay (operă premiată de academia franceză). [Urmare]. — Vieța de actor în provincie. Novellă de N. G. Rădulescu-Niger. (Urmare). — La despărțire. Poezie de Alexiu Anastasiu. — Cetatea Neamțului. De Stefan G. Sergeant. — Dragei mele. Poezie de C. Ghindă. — Gânduri triste. Poezie de A. Steuermann (Dela Iași). — Felurimi: Ultima luptă de gladiatori; Somnul vrăjitoarei; Un june de vanilie; Un pișicher; Supa președintelui. — Vestă tristă. Poezie de A. Steuermann (Dela Iași). — Mihnea-cel-râu. Dramă în 3 acte de Nicolae Țincu. (Urmare). — Orașului Ploiești. Poezie de G. Russe-Admirerescu. — Ilustrațiuni: Stephen Orry și micul Aurel, fiul seu din romanul „A mea este răsunarea“. — Lupta Gladiatoilor. Tablou — Lei în cușcă. Tablou de P. Meyerheim. — Generalul de Touhars și mama Toaneta, din romanul „Onoare și datorie“. — Toamna. Tablou de I. de Klerer. — Stephen Orry și fiul seu Aurel pe mare, din romanul „A mea este răsunarea“. — Nori de zefir. Plafond de F. Pradilla, pentru palatul Murga din Madrid. — Mary. Tablou de Hirsch du Trénes. — Somnul vrăjitoarei. Tablou de Albert Keller. — Amor negru. Tablou mare, ca supplement.

A apărut!

„Dor și jale“, poesii de D. Voniga cu o prefață de Ioan Russu Șirianul. Giula, 1893. Editura autorului. O parte a venitului se destinează înființândului fond pentru ridicarea salariilor învățătorilor gr-or. români la minimalul prescris prin lege.

A apărut:

Cestiuni din dreptul și istoria bisericii românești unite, studiu apologetic din incidentul invectivelor „Gazetei Transilvaniei“ și a dlui Nicolae Densușianu asupra metropolitului Vancea și a bisericii unite. Partea I. Blaj 1893. Tipografia seminarului gr-cat. în Blaj, 265 pag.

A apărut:

Arimetiză pentru școalele populare, de F. E. Lutz. Tradusă de un învățător după a 9-a ediție germană. Anul I. și II. de școală. Numerii dela 1—10, 10—20 și 20—100. Brașov, 1894. Editura librăriei H. Zeidner.

A apărut:

„Corte de cetire“ pentru clasa I. și II. gimnasia și reală; seminare pedagogice și școale superioare de fete, de Ioan Popea. Edițiunea III, din nou prelucrată. Brașov. Editura lui N. I. Ciureu.

A apărut:

Catechismul religiunii ortodoxe-răsăritene pentru școalele populare de Dr. Petru Barbu. Admisă ca manual de propuneri, până acum de venerabilul consistor diocesan din Arad. Caransebeș, 1893, tiparul tipografiei și librăriei diocesane.

Călimdarul zilei.

4/16 Noemvrie 1893.

Italian: Cuc. Ioanichie.
Gregorian: Otmar.
Soarele: răsare 7.15 apune 4.13

Buletin meteorologic.

Sibiu, 15 Noemvrie n. 10 oare dimineața

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 728.5)	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
Observată	Diferența din prezii		
728.5	+5.8	-6.2 +5.1-6.4	NV 0

Din țeară 14 Noemv. n. 7 oare dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vântul direcția	utria
Budapesta	775	- 0.1	NE	1
Sătmăr	774	+ 0.1	SW	0
Ciuj	774	+ 0.2	N	2
Orșova	773	+ 2.2	SE	1
Arad	766	+ 2.6	SE	5
Fălciova	775	+ 1.6	NW	2

Teatru orașenesc.

Joi, 16 Noemvrie n. 1893:

„Bekennnisse“.

Comedie în 3 acte de Bauernfeld.

Economic.

Rentele române. Zilele acestea rentele române au suferit la Berlin o scădere subită, care au mirat toată lumea, dat fiind, că nimic nu s'a petrecut în România de natură a inspira cea mai mică temere asupra solvabilității statului român.

Causa scăderii rentelor române dar' nu se datorește cauzelor interioare, ea provine din circumstanțe absolut independente de situațiunea noastră financiară și se datoresc exclusiv situațiunii pieței Berlinului, care găsindu-ne angajată în fonduri italiene în proporțiuni considerabile pentru a evita pagube de sute de milioane ce ar pute provoca degrengolada fondurilor italiene, a recurs la vânzări de fonduri solide între care figurează și fondurile române.

Se înțelege dar' că finanța berlineză are interesul de a susține din toate puterile sale creditul italian și în scop de a-și concentra resursele asupra acestei operațiuni de scăpare, ea realizează alte titluri excelente după-cum sînt titlurile române și altele, astfel că rentele române aparținând acestei categorii au fost silite să suporte consecuențele numeroaselor oferte.

Noi îndurăm un rău pe care nu l-am creat și de care nu sîntem în nici un chip responsabili.

Față cu acest eveniment și cu deblu italian care nu se știe unde se va opri și care din buni sdraveni cum sîntem a atins și rentele noastre, un lucru se impune atențiunii Românilor. Crisa agricolă din America ni-a adus scăderi considerabile în prețurile cerealelor cu care sînt pline magazinele noastre; crisa și încercăturile financiare din piațele străine ni-au adus scăderea rentelor. Pentru a lupta cu succes contra acestui rău care nu e provocat de noi și care nu se știe încă unde se va opri, patriotismul și spiritul de conservare ne comandă să renunțăm un an sau doi la sporierea cheltuelilor statului și la orice votări de rentă pentru lucrări, care pot fi necesare, dar' care nimic nu ne silește a le executa de urgență; a fonda cât mai repede banca agricolă, a face o agricultură perfecționată și sistematică în putere de a lupta cu concurența străină și a dota țeara cu legi care să aibă de scop sporirea avuției publice.

—*—

Urcarea agiului. În toată săptămîna bursele din Londra, Paris, Viena și Berlin au fost greoaie. În Berlin rentele austriece și ungare au suferit mari scăderi din cauza agravării agiului la Viena, care întrece cu 7% raportul fixat pentru regularea valutei și această situațiune s'a reflectat și asupra celorlalte fonduri de stat. Și lucru curios, frica instinctivă a agiului se comunică chiar detentorilor de rente austro-ungare liberate în aur și plătile în străinătate cu un schimb fix și independent da valoarea hârtiei. Vom vedea dacă prințul Windischgrätz va fi mai fericit în regularea valutei decât predecesorii sei.

—*—

Situațiunea în Italia. „Oficialul“ publică decretul care ordonă a se plăti în moneda metalică taxele vamale. Institutele de emisiune vor libera niște warante nominative, celor care vor cere pentru a plăti taxele de import, în schimbul plății în bilete de stat sau de bancă pentru o sumă corespodentă cu warantul cerut plus 25 centime de fiecare sută de lei ca preț de schimb. Vămle vor primi aceste warante.

—*—

Producțiunea mătasei în anul 1893 a fost foarte bună. Au produs:

Italia	2,937.000
Francia	615.000
Austro-Ungaria	178.000
Spania	77.000
Brussa și Anatolia	180.000
Salonic, Volo și Adrianopol	125.000
Liria	275.000
Grecia	18.000
Caucas	65.000
China	2,122.000
Iaponia	3,271.000
India	250.000

Prețul mărfurilor

Tirgul de rămători în Steinbruch în 11 Nov. n. s'au notat: ungurești bătrâni gri — cr. până — cr., de mijloc — cr. până 45. — cr., ungurești gri tineri 45. — cr. până 45. 1/2 cr., de mijloc 46 — cr. până 45. 1/2 cr., ușori 46 — cr. până 43 — cr., mărfa țerănească grea 43. — cr. până 41 — cr. de mijloc 45. — cr. până 45. 1/2 cr., ușoară 46. — cr. până 43. — cr., românești, de Bakony, gri — cr. până — cr., transito gri — cr. până — cr. transito ușori — cr. până — cr., transito sâr bești gri 43. 1/2 cr. până 44. — cr., transito de mijloc 43. 1/2 cr. până 44 cr., transito ușori 41. 1/2 până cr. 42. 1/2 cr

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 13 Nov. n. 1893.

Săminte		Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.		Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilo	
			dela	până		dela	până
Grâu							
Bănăneș vechiu		74	—	—	75	—	—
Grâu dela Tisa		74	—	—	75	—	—
Grâu „ Pesta ”		74	—	—	75	—	—
Grâu de Alba-Reg.		74	—	—	75	—	—
„ „ Bacici		74	—	—	75	—	—
Grâu ung. de Nord		74	—	—	75	—	—
Săminte, vechi ori noue			Socul		Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
						dela	până
Săcară					70—72	4.70	5.99
Orz		de nutreț			60—62	6.	6.50
„		de vînars			62—64	6.75	7.50
„		de bere			64—66	7.8	9
Ovăș		—			39—41	—	—
Cucuruz (porumb)		bănăș			75	6.30	7.3
„		de alt soi			73	4.8	4.90
Meiu		—			—	—	—
Hrîșcă		—			—	1.80	4.70
Măză pe termin.	Grâu	de toam. de primă.	7.65		Măză per 100 chilogr.	7.66	
	Cucuruz	Octomvrie	7.8			7.49	
	Ovăș	Maiu-lun	5.—			5.01	
	„	de toamnă, de primăv.	7.—			7.02	
Produse diverse		Socul				Căruni	
						dela	până
Prețul pe 100 chilograme.	Sem. de trif.	Lucernă ungurească			6.—	63 —	
	„	roșie			65.	75 —	
	Olei de rap.	rafinat			37.50	38.50	
	Uns. de porc	dela Pesta			55.50	56.—	
	„	dela țeară			—	—	
	Slănină	sventată			—	—	
	„	afumată			52 —	53.—	
	Său	—			36.—	37.—	
	Prune	—			—	—	
	Lictar	slavon, nou			—	—	
	„	bănăneș			—	—	
	Miere	brută			—	—	
	„	galbină străcurată			—	—	
	Ceară	de Rosenau			—	—	
	Spiri	brut			6.—	16.50	
„	Drojdiiuțe de spirt			17.05	19.25		

Cursul pieței din Sibiu.

Din 15 Noemvrie n. 1893.

Hârtie-monetă română	Cump.	10.03	vînd.	10.10
Lire turcești	„	11.30	„	11.40
Imperiali	„	10.40	„	19.50
Ruble rusești	„	1.31	„	1.33

Bursa de Budapesta.

Din 13 Nov. n. 1893.

Renta de aur ung.	6—	115.8
„ „ „	4—	—
„ „ hârtie	5/8	—
Imprumutul căilor ferate ung.	—	122.
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	—	126.
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	—	100.
Bonuri rurale ung.	—	94.50
„ croate-slavone	—	98.
Obligațiunile desp. regalilor	—	100.50
Imprumut cu premiu ung.	—	153.
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	—	14.5
Renta de hârtie austriacă	—	96.50
„ de argint austriacă	—	96.50
„ de aur austriacă	—	119.
Losi de austriece din 1890	—	161.
Acțiunile băncii austro-ungare	—	993.
„ de credit ung.	—	41.75
„ „ „ austr.	—	336.
Serisii fondare ale institut. de cred. și economii	—	101.
„ Albina	—	—
Argintul	—	—
Galbeni împărătești	—	6.02
Napoleon-d'ori	—	10.13
Napoleon-d'ori	—	62.57
Mărci 100 imp. germane	—	131.25
Londra 10 Livres sterlingi	—	—

Bursa de Viena

Din 11 No. n. 1893.

Renta de aur ung. 6/8	—	11.80
„ „ „ 4/8	—	—
„ hârtie 5/8	—	—
Imprumutul căilor ferate ung.	—	126.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	—	122.40
(Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. 2-a emisiune)	—	100.25
Bonuri rurale ung.	—	91.25
„ croate-slavone	—	—
Imprumut cu premiu ung.	—	151.25
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	—	141.
Renta de hârtie austriacă	—	97.
„ de argint austriacă	—	96.90
„ de aur austriacă	—	11

Nr. E. 182/1893.

[2585] 1-1

Concurs.

Subscriba direcțiune a *Juliei*, *cassă de economii, societate pe acțiuni în Alba-Iulia*, pe baza concluderii direcțiunii de sub nr. 182/1893 deschide concurs pentru postul de **practicant** sistemizat la acest institut.

Competenții au de a-și așterne cererile provăzute cu documentele necesare cel mult până la **15 Decembrie 1893** st. n., la subscrisa direcțiune; la denu-mire vor fi preferați acei indivizi, care au absolvat școala comercială.

Condițiunile sunt praxa onorară de șese luni, ce au a o presta la institut, ear' despre alte condițiuni și onorare se pot informa la biroul institutului.

Alba-Iulia, 14 Noemvrie 1893.

Direcțiunea „Julia”, casă de economii, societate pe acțiuni

A. Veliciu,
dir. executiv.

Un învățacel

(Român)

se primește la

[2524] 3-3

Ioan Andreescu,
friseur
în Orăștie.

INSTITUT TIPOGRAFIC în SIBIIU.

Au eșit de sub tipar:

A doua edițiune

din

ȚINEREA VITELOR

de

Eugen Brote,

president al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu”.

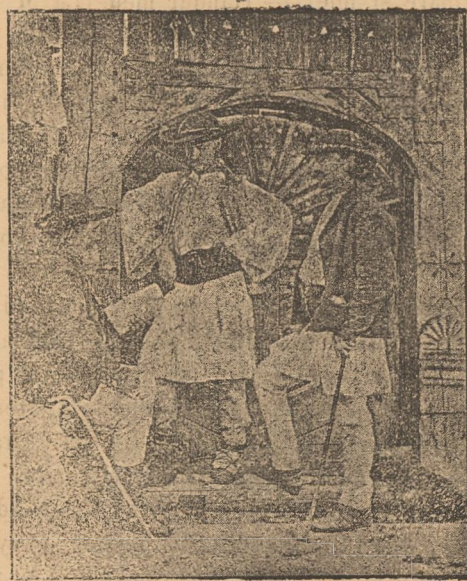
Prețul unui exemplar 12 cr. v. a.

INSTITUT TIPOGRAFIC în SIBIIU.

A eșit de sub tipar:

Călințarul Poporului

pe anul comun

1894.

Cuprinsul: Călințarul astronomic și bisericesc, cu povești economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1894. — Genealogia domnitorilor europeni. — Posta. — Corespondența telegrafică. — Raportul între măsurile nouă și vechi. — Scara timbrelor. — Autoritățile bisericesti române din Ungaria și Transilvania. — „Naufragiul”. — Novela de Enric Castelnovo. Tradusă de Ioan Russu Șirianul. — „Episotia”. (Din scrierea lui Anton Bacalbașa: Moș-Teacă din casarmă). — *Economic*: Cum ne putem ajuta când ne amenință lipsa de nutreț și de paie; Despre altoirea vitei de viie; Floarea soarelui, o minunată plantă pentru producerea de ulei. — *Poesii*: „Plugul blăstemat”, de V. Alexandru; „Traiul când ți-se urește”, de G. Coșbuc; „Gornistul dela Grivița”, de Ioan Nenițescu; „Patriei Românilor”, de G. Murnu; „Vulpea și racii”. — Fabulă, de Tr. I. Magier; „Vulturul și țărâna”. — Anecdota, de C. B. Ceahor; „Ghicitori”, de V. Simiganoșchi; „Defăimătorul”. (Caracter), de Paris Mumuleanu. — *Partea haslie*: Tăierul cu două fețe, de Anton Pan; Sămânța de sare. — Tirgurile din Ardeal, Ungaria, Bucovina și România. — Insetate.

Numai 20 cr. exemplarul.

Împrumut curat. — N'are consorțiu.

Întreg profitul în favorul asiguraților.

Cel mai mare și mai bogat institut
de bani din lume.

Capitalul de asigurare:

907

milioane

franc.

THE MUTUAL LIFE
SOCIETATE DE ASIGURARI PE VIEȚĂ ÎN NEW-YORK,
FUNDATA ÎN ANUL 1843.

Asigură pe
vieță pe lungă cele
mai diferite și mai
favorabile modalități.

Cu prospecte și cu infor-
mațiuni mai îndetaliat
servește

Erdélyrészi aligazgatóság
Kolozsvártt

sau agenția din loc

SIEBENBÜRGER VEREINSBANK
SIBIIU.

[963] 28-50

Institut tipografic în Sibiiu.

A eșit de sub tipar și se află de vânzare la Institutul
Tipografic în Sibiiu

MEMORIALUL

arhiepiscopului și metropolitului

Andrei baron de Șaguna

sau

luptele naționale-politice ale Românilor

1846—1873

de

NICOLAE POPEA,

archimandrit-vicar arhiepiscopesc.

Tomul I.

Prețul 1 fl. 30 cr.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Octomvrie 1893.

Budapesta—Predeal										Budapesta, gara de vest — Rușava — Verceroava										Copsa-mică—Sibiiu—Avrig—Făgăraș.										
Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de accelerat		Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Orient. Express	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Orient. Express	Tren de accelerat	Tren de persoane										
10.—	8.05	8.05		2.15	pl. Viena . . . sos.	3.—	1.55		7.20	6.25	8.37	11.—	9.—	9.15	4.—	pl. Viena . . . sos.	5.55	7.05	7.20	7.05	6.45	2.24	11.34	7.10	pl. Copsa-mică sos.	9.34	6.20	12.05		
8.25	1.55	2.50		9.15	Budapesta . . . ↑	6.45	8.30	6.35	2.05	10.2	1.30	8.30	2.20	7.—	10.—	pl. Budapesta . . . sos.	6.55	10.20	2.10	1.25	8.50	4.16	1.26	9.23	sos. Sibiiu . . . pl.	8.09	5.09	10.43		
11.23	3.53	6.14	8.57	11.12	Szolnok . . . ↓	2.34	5.23	3.49	11.46	4.47	10.30	10.30	3.36	9.21	11.15	sos. Cegléd . . . pl.	4.52	6.—	12.11	6.42	4.36	1.46	9.23	pl. Sibiiu . . . sos.	7.44	4.49	10.17			
1.35	5.46		11.33	12.50	P-Ladány . . . pl.	12.06	3.46	1.21	10.05	2.24	4.43	1.47	5.45	12.57	1.20	sos. Seghedin . . . pl.	1.21	5.10	10.51	3.05				Avrig . . . sos.		7.38	4.31			
3.46	7.08	8.42	1.50	2.12	Gradea-mare . . . pl.		2.25	11.04	8.43	12.23	6.49	2.12	5.51	1.30		pl. Seghedin . . . sos.	12.54	10.45	9.53	2.31	6.16	3.31		sos. Făgăraș . . . pl.		6.02	3.12			
4.—	7.15	12.05	2.24	2.19	Mező-Telegd . . . ↑		1.52	10.44	8.38	11.41	6.30	5.22	7.50	4.34		sos. Timișoara . . . pl.	9.50	5.15	8.55	7.50						3.28	12.30			
4.39	7.43	1.02	3.03	2.49	Rév . . . ↑		1.26	9.30	7.47	10.32	6.49	6.15	8.—	5.45	9.30	pl. Timișoara . . . sos.	9.20	7.16	8.49	7.42										
5.22	8.18	2.14	3.46	3.24	Bratec . . . ↑			9.10		10.13	7.27	8.49	6.57	11.11		Topoloveț . . . ↑	8.17	6.11		6.56										
5.45		2.50	4.07		Cinca . . . ↑		12.47	8.31	7.08	9.41	8.30	9.23	7.40	12.34		Lugoj . . . ↑	7.41	5.28		6.28										
6.34	9.07	3.54	4.53	4.17	Huiedin . . . ↑		12.17	7.53	6.39	9.0	9.42	10.25	9.10	3.25		Caransebeș . . . ↑	6.27	4.20		5.39										
7.18	9.37	4.53	5.32	4.50	Ghirbău . . . ↑			6.53		8.0	11.05	11.16	10.23	5.15		Teregoava . . . ↑	5.15			4.40										
8.06		6.13	6.24		Cluj . . . pl.		11.01	6.14	5.25	7.30	11.05	11.16	10.23	5.15		Mehadia . . . ↑	3.48			5.12										
8.32	10.37	7.03	6.59	5.55	Apahida . . . sos.		10.45	5.45	4.48	6.37	11.05	11.16	10.23	5.15		Băile-Herculane . . . ↑	3.35			3.21										
8.49		11.10	8.40	6.11	Ghirbău . . . pl.		9.23	3.53	3.—	5.21	11.05	11.16	10.23	5.15		Toplet . . . ↑	3.19			3.08										
9.06		11.32	9.08	6.27	Cucurda . . . ↑		8.53	3.06	2.20	4.47	11.05	11.16	10.23	5.15		Rușava . . . pl.	3.—			4.05										
10.08		12.50	10.40	7.27	Uioara . . . ↑		2.48	2.—	4.29		11.31	11.37	1.06	1.19		Verceroava . . . ↑	2.3			3.59										
10.37		1.25	11.25	7.50	Vintul-de-sus . . . ↑		2.40	1.51	4.28		11.37	1.06	1.19			București . . . ↑	2.21			3.50										
10.59		1.43	11.54		Aind . . . ↑		8.23	2.11	1.23	4.02	11.45	1.15	1.49							7.10										
11.07		1.52	12.04		Teiuș . . . pl.		8.06	1.45	12.54	3.42	10.55	1.40								5.50										
11.31		2.18	12.34	8.17	Orăștie . . . sos.		7.59	1.10	2.49																					
11.48		2.40		8.33	Blaj . . . pl.			12.39	2.27																					
12.25		1.40	8.38		Blaj . . . ↑		7.30	12.24	2.13																					
12.50		2.17		9.09	Micăsa . . . ↑			11.48	1.39																					
1.04		2.35		9.09	Copsa-mică . . . pl.		6.56	11.29	1.18																					
1.35		3.14		9.42	Mediaș . . . ↑		6.54	11.14	1.03																					
1.50		3.34		9.42	Elisabetopol . . . ↑		6.41	10.55																						
2.13		3.49		9.44	Sighișoara . . . ↑		6.20	10.21																						
2.32		4.11		9.59	Hașfalău . . . ↑		5.53	9.42																						
3.04		4.48		10.22	Homorod . . . ↑		5.33	9.13																						
3.39		5.27		10.51	Agostonfalva . . . ↑		4.27	7.45																						
4.01		6.10		11.12	Feldioara . . . ↑		3.53	7.01																						
5.26		7.50		12.26	Agostonfalva . . . ↑		3.37	6.35																						
6.08		8.30		12.58	Brasov . . . pl.	3.16	3.16	5.58																						
6.40		9.03		1.15	Timiș . . . ↑		2.45	5.10																						
7.16		9.88		1.34	Predeal . . . ↑		2.18		6.58	7.01																				
8.—		11.—		5.15	București . . . pl.		10.17		5.57	5.57																				
		12.26		5.57			9.41	1.42	5.08	5.16																				
		1.11		6.29			9.12	1.12																						
		8.45		12.20			4.40	7.45																						

Murăș-Ludos—Bistrița									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
4.—		9.10	4.20		Murăș-Ludos . . . ↑			6.46	7.21
7.07		1.01			Tagu-Budatelic . . . ↑				4.15
9.55		4.55			Bistrița . . . ↑				1.16

Careii-mari—Zelău									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
		5.42			Careii-mare . . . ↑			7.05	
		10.30			Zelău . . . ↑			2.25	

Arad—Timișoara									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
6.25	11.30	5.58			Arad . . . ↑			9.44	3.45
7.32	12.47	6.46			Vinga . . . ↑			9.02	2.41
8.42	2.04	7.39			Timișoara . . . ↑			8.—	1.11

Arad—Timișoara									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
6.25	11.30	5.58			Arad . . . ↑			9.44	3.45
7.32	12.47	6.46			Vinga . . . ↑			9.02	2.41
8.42	2.04	7.39			Timișoara . . . ↑			8.—	1.11

Arad—Timișoara									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
6.25	11.30	5.58			Arad . . . ↑			9.44	3.45
7.32	12.47	6.46			Vinga . . . ↑			9.02	2.41
8.42	2.04	7.39			Timișoara . . . ↑			8.—	1.11

Arad—Timișoara									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
6.25	11.30	5.58			Arad . . . ↑			9.44	3.45
7.32	12.47	6.46			Vinga . . . ↑			9.02	2.41
8.42	2.04	7.39			Timișoara . . . ↑			8.—	1.11

Arad—Timișoara									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
6.25	11.30	5.58			Arad . . . ↑			9.44	3.45
7.32	12.47	6.46			Vinga . . . ↑			9.02	2.41
8.42	2.04	7.39			Timișoara . . . ↑			8.—	1.11

Arad—Timișoara									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
6.25	11.30	5.58			Arad . . . ↑			9.44	3.45
7.32	12.47	6.46			Vinga . . . ↑			9.02	2.41
8.42	2.04	7.39			Timișoara . . . ↑			8.—	1.11

Arad—Timișoara									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
6.25	11.30	5.58			Arad . . . ↑			9.44	3.45
7.32	12.47	6.46			Vinga . . . ↑			9.02	2.41
8.42	2.04	7.39			Timișoara . . . ↑			8.—	1.11

Arad—Timișoara									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
6.25	11.30	5.58			Arad . . . ↑			9.44	3.45
7.32	12.47	6.46			Vinga . . . ↑			9.02	2.41
8.42	2.04	7.39			Timișoara . . . ↑			8.—	1.11

Arad—Timișoara									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
6.25	11.30	5.58			Arad . . . ↑			9.44	3.45
7.32	12.47	6.46			Vinga . . . ↑			9.02	2.41
8.42	2.04	7.39			Timișoara . . . ↑			8.—	1.11

Arad—Timișoara									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
6.25	11.30	5.58			Arad . . . ↑			9.44	3.45
7.32	12.47	6.46			Vinga . . . ↑			9.02	2.41
8.42	2.04	7.39			Timișoara . . . ↑			8.—	1.11

Arad—Timișoara									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
6.25	11.30	5.58			Arad . . . ↑			9.44	3.45
7.32	12.47	6.46			Vinga . . . ↑			9.02	2.41
8.42	2.04	7.39			Timișoara . . . ↑			8.—	1.11

Arad—Timișoara									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
6.25	11.30	5.58			Arad . . . ↑			9.44	3.45
7.32	12.47	6.46			Vinga . . . ↑			9.02	2.41
8.42	2.04	7.39			Timișoara . . . ↑			8.—	1.11

Arad—Timișoara									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
6.25	11.30	5.58			Arad . . . ↑			9.44	3.45
7.32</									